

СТАНОВИЩЕ

Лесотехнически	№
Агрономически	№ АФ - 2824
№	10 04. 2024 г.
СОФИЯ	

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност "доцент", област на висше образование б. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, б.3. Професионално направление „Животновъдство“, Научна специалност „Специални отрасли“ (пчели и буби) по дисциплината „Пчеларство“ за нуждите на Агрономически Факултет, обявен с решение на АС на ЛТУ в Държавен вестник, бр. 102 от 08.12.2023 г. със срок два месеца и код на процедурата: AGR – AsP – 1123 – 120.

Кандидат за участие в конкурса:

Гл. ас. д-р Цветелина Алипиева Николова

Изготвил становището: Проф. д-р Паномир Иванов Ценов, Селскостопанска академия, Научен център по бубарство – Враца, област на висше образование б. Аграрни науки и ветеринарна медицина, б.3. Професионално направление „Животновъдство“, Научна специалност „Специални отрасли“ (буби).

Кратки биографични данни за кандидата.

Цветелина Алипиева Николова е родена на 22 януари 1978 г. в град София. Завършила е висше образование в Лесотехнически Университет, София през 2005 г., специалност агрономство. От 2008 г. е асистент в Лесотехнически университет, Агрономически факултет, катедра "Трайни насаждения и градинарство". От 02.10 2019 г. е гл. асистент д-р в Лесотехнически университет, Агрономически факултет, катедра „Растителна защита“. Владее руски и английски език. Личните ми впечатления от работата на гл. асистент д-р Ц. Николова са добри.

Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ.

Подадените документи и материали на кандидата съответстват на изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ.

Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата.

Гл. асистент д-р Ц. Николова извежда лекции и упражнения по дисциплините Пчеларство, Бубарство, Опрашване на медоносните растения, Медоносни растения и пчелна паша и Почвено здраве. Извежда упражнения по дисциплините Основи на животновъдство и Частно животновъдство. Би могло да се даде добра оценка за учебно-преподавателската дейност на кандидата.

Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата.

Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти.

Гл. асистент д-р Ц. Николова е участвала в изпълнението на 8 национални или образователни проекти, както и в един международен научно-образователен проект. Участието на кандидата в такъв вид и брой проекти е атестат за активна научно-приложна и образователна дейност.

Характеристика на публикуваните научни резултати.

Представен е Хабилизационен труд – монография на тема „Медоносни растения и пчелна паша“ с автор Ц. Николова.

За участието си в конкурса гл. асистент д-р Ц. Николова е представила общо 19 научни труда, включващи 7 публикации в чуждестранни реферирани научни списания, 7 публикации в български реферирани научни списания и 5 публикации в нереперирани научни списания. Научните трудове са написани на добро научно ниво.

С участието на Ц. Николова са публикувани две ръководства за упражнения, съответно по бубарство и пчеларство.

Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост).

Кандидата е представила 4 цитирания на нейни научни трудове.

Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни).

По-важните приноси в представените от гл. асистент д-р Ц. Николова научни трудове са следните:

I. Приноси с оригинален характер

- Представена е монография със строго методични, фундаментални и приложни приноси, която включва обобщена информация за медоносната растителност с оглед успешното планиране и организация на пчеларските дейности в съответствие със сезонната динамика и създаване на условия за продължителна и разнообразна пчелна паша.
- Доказано е, че при младите черешови насаждения захарното съдържание в нектара е по – високо в сравнение с по-старите, докато при ябълковите насаждения е установена обратната тенденция.
- Установено е, че дърветата присадени на подложка М 9 отстъпват по захарно съдържание на нектара, в сравнение с тези, присадени на ММ 106.
- Доказано е, че пчелните семейства, отглеждани в кошери система Лангсрот Рут, имат най - висока годишна активност на снесени яйца за трите пчеларски сезона в сравнение с кошери Дадан Блат с 12 рамки, Дадан Блат с 10 рамки, Роже Делон (РД) и Фарар.
- Потвърден е, положителният ефект на изкуствена храна с добавен екстракт от *Oreganum vulgare* L. върху тетрахибрид на *Bombux mori* L. чрез проява на по-добър растеж и развитие.
- Доказано е, че високото съдържание на тежките метали олово и цинк във фуража води до намалено тегло на пашкула, тегло на обвивката, дължина и тегло на нишката на копринената буба, потиска жизнеността, удължава се продължителността на ларвения период, а добивът на пашкули намалява.

II. Приноси с потвърдителен характер.

- Проследени са водещите фактори за „Синдрома на празния кошер“ и е анализирано развитието на проблема у нас и в чужбина.
- Потвърдено е, че копринените буби *Bombux mori* L. възприемат добре изкуствена храна, с добавен екстракт от *Tribulus terrestris* L., който оказва положително влияние върху скоростта на растеж и какавидиране.

III. Приноси с научно-приложен характер.

- Проучено е състоянието, тенденциите и перспективите на пчеларството в нашата страна и в Европейския съюз през периода 2012–2021 г.
- Установено е, че градските условия са подходящи за развитие на пчелните семейства, тяхната силата и медопродуктивност.
- Доказано е, че условията в района на гр. София са благоприятни за отглеждане на шафранов минзухар, като медоносна култура.

Оценка на личния принос на кандидата.

От представените в конкурса научни трудове 8 са самостоятелни, 4 са с един съавтор, 4 са с двама съавтори и 3 са с повече съавтори, което ми дава основание да оценя високо личният принос на кандидата.

Критични бележки и препоръки.

Препоръчвам на кандидата гл. асистент д-р Ц. Николова за в бъдеще да съсредоточи научните си изследвания в по-тесни области на пчеларството и бубарството, което би позволило обстойно изследване и създаване на нови научни продукти.

Лични впечатления.

Познавам работата на гл. асистент д-р Ц. Николова почти от самото начало на нейното назначаване като асистент в ЛТУ. Тя винаги е била един амбициозен и сериозен учен, справящ се успешно с предизвикателствата.

Заклучение.

Имайки предвид съответствието на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ, добрата оценка за нейната учебно-преподавателска дейност, участието и в научни, научно-приложни и образователни проекти, представените научни трудове, достатъчните приноси в научните трудове на кандидата, които са плод на един значителен личен принос предлагам кандидатът гл. ас. д-р Цветелина Алипиева Николова да заеме академичната длъжност "доцент", област на висше образование 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, 6.3. Професионално направление „Животновъдство“, Научна специалност „Специални отрасли“ (пчели и буби) по дисциплината „Пчеларство“ за нуждите на Агрономически Факултет на ЛТУ.

Изготвил становището:

/Проф. д-р Паномир Ценов/

Становището е предадено на: